

201104129-42

TDC

Nils Skaar
Grovaabrotet 7
5600 Norheimsund

Mobil: +47 959 03 549
E-post: nils.skaar@kvamnet.no

Olje- og energidepartementet
Oslo

Norheimsund 10. august 2015.

NVE's ref.: 201104129-39

**SØKNAD OM TILLATELSE TIL SKÅRO KRAFTVERK
KLAGE PÅ VEDTAK**

NVE har 3. juli 2015 fattet slikt vedtak:

NVE mener at kriteriene i vannressursloven § 25, ikke er oppfylt. NVE gir ikke tillatelse etter vannressursloven § 8 for bygging av Skåro Kraftverk.

Vedtaket påklages herved til departementet.

Innledningsvis nevner jeg at fylkesmannen i Hordland publiserte et prosjekt i desember 2005 kalt *Hordaland satser på småkraft*. Kopi av dokumentet følger vedlagt. Inspirert av prosjektet tok jeg kontakt med Jon Kildahl, tidligere direktør ved Bjølvefossen AS. Han laget en liten forstudie angående utbygging og satte meg i kontakt med Småkraft AS. Etterfølgende prosess har vært både utmattende og tidkrevende. Når det begredelig resultatet av søknaden nå etter hvert foreligger, er jeg blitt både gammel og sur. Departementet får ha meg unnskyldt om klagen preges av dette.

Jeg nevner også at klagen saklig sett ikke trenger annen begrunnelse enn en henvisning til søknaden. Alle relevante spørsmål er tatt med der. Vedtaket inneholder ikke noe som rokker ved det som er anført i søknaden. Det jeg ber om er derfor at departementet foretar en ny, selvstendig og uavhengig prøving av søknaden. Klagen begrenser seg til å kommentere direktoratets begrunnelse og må ses på som et supplement til søknaden.

Lesingen av vedtaket med begrunnelse har vært en, på flere måter, deprimerende opplevelse. At resultatet i seg selv er skuffende får nå så være. Det er en menneskelig reaksjon som man må lære seg å leve med. Begrunnelsen har likevel vært tyngre å svelge. Skjelden har jeg lest så mye sludder pakket inn i så mange fine ord. Her er resultatet funnet først. Deretter er det skrevet en begrunnelse som passer. Anførselene er så subjektive at de ikke har noen generell gyldighet, noe jeg skal komme tilbake til nedenfor.

Lengden på vedtaket (22 sider) synes imponerende. Etter fradrag fra klipp- og limdelen står det lite igjen. I tillegg har direktoratet innskrenket sitt eget vurderingstema vesentlig. Jeg viser om dette til side 19, siste avsnitt, tredje linje, hvor det heter følgende: *NVE vil i vedtaket legge vekt på konsekvenser for friluftsliv og landskap og ikke gå inn på en inngående diskusjon av konsekvenser for naturmangfold*. Vedtaket er med andre ord basert på en vurdering av konsekvensene for friluftsliv og landskap. Selv om det er fristende å kommentere noe av det tøvet som søknaden har

utløst vedrørende mosesamfunn, fossefall etc, skal jeg i det følgende konsentrere meg om det NVE definerer som avgjørende, nemlig konsekvensene for friluftsliv og landskap.

I sin vurdering tar NVE utgangspunkt i innerste del av Fykkesund, fra Vikanes til Botnen. Denne delen er vegløs på begge sider, hvilket - i følge NVE - gir området et sterkt urørt preg. Vi snakker her om den innerste ca tredjepart av Fykkesund. En strekning på tilsammen ca tre kilometer. Ser man dette som sterkt preget av urørthet, har man veldig spesielle briller. Men det har vel kanskje NVE når de går på befarings?

Det første man legger merke til, på veg innover fjorden fra Vikanes, er bebyggelsen i Botnen. Der har det vært drevet jordbruk i alle fall siden svartedauen og det bærer landskapet preg av. Langs stranden er det en lang naustrekke med flere kaier, herunder en moderne flytekai i betong for gjestebruk. Landskapet er kultivert og det meste av innmarken blir fortsatt slått. Gårdsbygninger er spredt over hele fjordbunnen sammen med en nedlagt skolebygning og en rekke hytter.

Stekningen mellom Vikanes og Botnen er også «preget». Først kan man merke seg området ovenfor Vikane. Her ligger det et titalls hytter med det som hører med i strandkanten.

På vestsiden av fjorden finner man ikke andre «inngrep» enn en gammel utløe. På østsiden derimot finns mer. Nederst i Kastdal står også en utløe. Lengre inne kommer man til min gård, Skåro.

Ved Skårolandet har jeg kai og sjøhus. På Flætene (langs stien til gårds ca 80 m.o.h. og ikke synlig fra fjorden) står et gammelt stovhus som jeg har restaurert sammen med murene etter låve og stabbur. I gårdstunet (ca 300 m.o.h. og lite synlig fra fjorden) har jeg seks bygninger. På Skårolandet står nedre stasjon av en gammel taubane som går i et spenn på 600 meter til tunet på gården. Banen er ikke vedlikeholdt på mange år og ute av bruk. Traseen går over elven/juvet og er godt synlig i hele sin lengde. Anlegget består av øvre og nedre stasjon, to bærekabler og to trekkvaiere.

Mellom Skårolandet og Botnen ligger det nedlagte bruket Jarane. Her ser man restene etter gammel bebyggelse samt en trafostasjon med tilhørende høyspentline rett opp lien mot Gamlestølen og videre til Kastdal pumpestasjon inne på fjellet. Fra samme trafostasjon går det også lavspentlinjer til Botnen, til Skårolandet og derifra til gårds. I tillegg kommer telefonlinjene.

Til slutt nevner jeg rosinen i pølsen. Høyspentlinjen som krysser fjorden rett innenfor Kastdal.

Det er åpenbart mulig å hevde at fjordstrekningen innenfor Vikanes har et sterkt urørt preg på tross av det som er nevnt ovenfor. I alle fall gjør NVE det. Jeg antar likevel at det avgjørende må bli om mitt planlagde minikraftverk vil endre dette preget i nevneverdig grad. Også for dette spørsmålets vedkommende fremstår NVE's vurdering som sterkt subjektiv.

Personlig får jeg problemer når dette skal vurderes. Mitt utgangspunkt er nemlig at alle «inngrepene» nevnt ovenfor lett kan aksepteres. Min naturopplevelse påvirkes ikke av noe av dette. Ikke engang av høyspentlinjen som krysser fjorden. Men jeg synes det er vanskelig å svelge NVE's anførsel om at denne fjordkryssingen nærmest er ubetydelig fordi den henger så høyt over fjorden at den nesten ikke er synlig når man f.eks. padler kajakk inn fjorden. Det gjelder tross alt del av en høyspentlinje som skapte opprørsliknende tilstander i hele regionen. De to fjordkryssingene over Granvinfjorden og Fykkesundet ble av aktivistene fremhevet som særlig provoserende. Jeg har svært liten tro på at mitt lille minikraftverk vil utløse slike reaksjoner. Men jeg nevner igjen at NVE synes å ha spesielle briller. Gjennom disse evner ikke NVE å se «monstermastene» på begge sider (malt i hvitt og rødt av hensyn til flysikkerheten har jeg latt meg fortelle) og kablene med og uten markeringsbøyer.

Inngrepet det er snakk om vil ikke endre det «preget» innerste delen av Fykkesund har i dag. Kraftstasjonen ved sjøen vil bestå av en bygning som vil fremstå som et sjøhus av god kvalitet

med tilhørende kai. Alt kan bygges i naturlige materialer. Taket kan tekkes med skifer eller torv etc. Rørgaten kan skjules der den er synlig fra fjorden. Ny vegetasjon vil skjerme det meste i løpet av få år. Bare sist vinter har snøen brutt ned mer skog enn det er aktuelt å fjerne langs hele traseen. Problemet er ikke hogging, men gjengroing.

Slik denne saken har utviklet seg må jeg sette min lit til at det finns politikere som kan skjære gjennom den byråkratismjøren som har utviklet seg. Det skjedde både i kommunen og i fylkeskommunen. Jeg ber departementet følge opp.

Etter det jeg har forstått vil departementet gjennomføre befaring før avgjørelsen tas. Det tror jeg vil være nyttig. Jeg håper i så fall at det realtvt raskt lar seg gjøre å antyde et aktuelt tidspunkt.

Med hilsen

Nils Skaar

Vedlegg: 1. Hordaland satser på småkraft.

Publisert: 07.12.2005

Hordaland satsar på småkraft

Det er kartlagt stort potensiale for småkraftutbygging spesielt i indre delar av Vestlandet. Fylkesmannen samarbeider mellom anna med Hordaland fylkeskommune og Innovasjon Noreg for å gjere fallrettseigarar hjelp med planlegging og utbygging.

Landbruksavdeling hos fylkesmannen samarbeider med Hordaland fylkeskommune, Innovasjon Noreg og kommunane med størst småkraftressursar i fylket og tilhørande kraftlag om eit prosjekt der fallrettseigar får hjelp til å avklare økonomiske, tekniske, juridiske og kontraktsmessige forhold rundt ei eventuell utbygging av mini-, mikro- og småkraft. Næringsorganisasjonane i fylket støtt og satsinga. Detaljar om økonomi i prosjektet vil vere avklara på nyåret.

Det er kartlagt eit stort potensiale for småkraftutbygging. Fylkesmannen har rekna ut at fallrettseigarar i fylket kan gjere investeringar på 200 - 400 mill kroner i året.

Eit offentlig engasjement kan medverke til at fallrettseigar får betre høve til å skaffe seg kunnskap om alle sider ved å realisere småkraftverk. Prosjektet legg vekt på at mest mogleg av verdiskaping skal skje i distrikta. Det er og viktig at utbyggingane er godt kvalitetssikra med omsyn til miljø, reiseliv og eventuelle konflikter i høve til almenne interesser.

Fylkesmannen har arbeidd med småkraftsatsing i snart to år. Interesse blant fallrettseigarar har vore og er stor. Trass i lite marknadsføring har arrangementa så langt trekt mykje folk. Fylkesmannen har sett av ei full stilling over tre nye år på dette fagområdet.

Tiltak i Småkraftprosjektet vil rette seg mot fallrettseigarar og potensielle utbyggjarar. Konkret vil det vere

- Motivasjons- og kunnskapsoppbygging gjennom å
 - arrangere seminar og befaringar / småkraftdager i felt,
 - opprette referanse-/besøksanlegg og
 - formidle informasjon
- Aktivt oppsøke potensielle utbyggjarar for å vere samtalepartner og fødselshjelpar i ei tidleg fase.
- Oppfordre fallrettseigar som ønskjer å leige bort fallretten til å forhandle med minst to ulike aktører.
- Avklare grunnforhold med omsyn til rettstilstand og partsforhold. Medverke til samarbeidsløysingar og formalisering av samarbeidet. Oppfordre til bruk av jordskifteretten der det er tenleg.
- Medverke til enkle analysar av teknisk-økonomiske forhold som grunnlag for å avgjere om utbygging er "liv laga".

- Forvalte ein verkemiddelpott som fallrettseigar/grunneigar kan søkje på.

Prosjektet vil og ha oversikt over ulike aktørar i marknaden og etablere ein "stall" av konsulentar innan juss, jordskifte, økonomi, miljø, kulturminner og teknologi. Dei kan nyttast til utgreiing i samband med identifisering og utvikling av aktuelle utbyggingar.

Kontaktpersonar

- ▶ Anders Stub , Tlf.5557 2181
- ▶ Ottar Haugen , Tlf.5557 2180
- ▶ Per Aas Moen , Tlf.5557 2179